



SPRÁVA PRE MÉDIÁ

Pred 110 rokmi zanikol prvý slovenský ženský časopis

Dennica (1898 – 1914) sa stala jedným zo symbolov ženského hnutia a vzorom pre ďalšie slovenské ženské periodiká.

- Košice 1. júla 2024

Súčasťou emancipačného úsilia slovenských žien koncom 19. storočia bola aj snaha o vydávanie vlastného ženského časopisu, ktorý by plnil úlohu buditeľa Sloveniek k mravnej a duchovnej samostatnosti.

Niekoľkoročné úsilie vyvrcholilo vznikom prvého slovenského periodika pre ženy. Úvodné číslo mesačníka **Dennica** – s podtitulom *Ženský list pre poučenie a zábavu* – vyšlo v januári 1898 v Ružomberku. **Časopis zanikol presne pred 110 rokmi**, v júli 1914, krátko po [atentáte](#) na následníka rakúsko-uhorského trónu Františka Ferdinanda d'Este a jeho manželku Žofiu v Sarajeve (28. júna 1914).

„Projekt prvého časopisu pre slovenské ženy môžeme hodnotiť nielen ako prelomový, ale aj ako mimoriadne úspešný, a to aj napriek náhlemu a nečakanému koncu, ktorý prišiel so začiatkom prvej svetovej vojny,“ uvádza Marián Gladiš z Filozofickej fakulty Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, ktorý sa venuje dejinám slovenskej žurnalistiky.

Zároveň zdôrazňuje, že bez osobnej odvahy, statočnosti a nadšenia skupiny žien na čele so spisovateľkou **Teréziou Vansovou**, zakladateľkou a prvou šéfredaktorkou *Dennice*, by zámer projektu – teda šírenie vzdelanosti medzi najširšie vrstvy Sloveniek a tlak na zmenu ich spoločenského postavenia – ostal v danom čase iba nesplnenou túžbou.

„*Dennica sa aj vďaka nezlomnosti týchto odvážnych žien, ktoré sa nebáli narušiť dobové zvyky a verejne proti nim vystúpiť, stala jedným zo symbolov ženského hnutia na Slovensku a vzorom pre ďalšie slovenské ženské periodiká,*“ dodáva M. Gladiš.

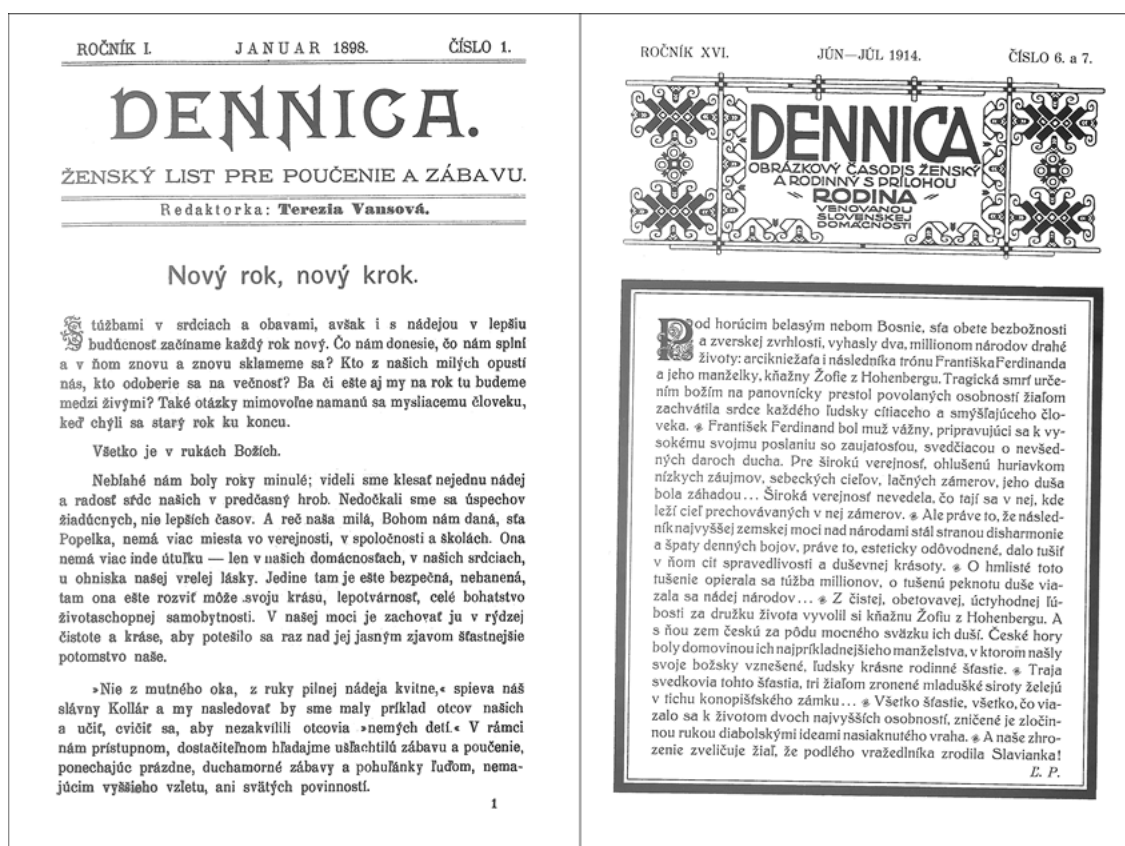
Časopis *Dennica* prinášal čitateľkám a čitateľom širokú škálu „ženských tém“, napríklad v rámci pravidelných rubriek Pre kuchyňu, Rady pre domácnosť, Rodinné správy či Zo života pre život, ale aj v rámci špecializovaných rubriek ako Výchovoveda či Zdravotníctvo. Osobitný priestor dostávali príspevky venované ženskému emancipačnému hnutiu, pomerne časté boli obrodenecké a národnobuditeľské príspevky a široký publikačný priestor mala literárna a umelecká tvorba.

„*To všetko dostalo – najmä po roku 1908 – aj modernú grafickú a vizuálnu podobu, a preto by sme mali vnímať Dennicu ako dôležitý historický mílnik nielen vo vývine ženského hnutia*

a ženskej periodickej tlače na Slovensku, ale aj celkovo vo vývine moderného slovenského novinárstva,“ konštatuje M. Gladiš.

- **Viac informácií o časopise *Dennica*:**

M. Gladiš – *Prvé slovenské ženské časopisy: Dennica, Živena, Slovenská žena (1898 – 1923)*



Mesačník *Dennica* – titulné strany prvého čísla (roč. 1, č. 1, 1898) a posledného čísla (roč. 16, č. 6 – 7, 1914)

Archív tlačových správ Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach:

<https://www.upjs.sk/filozoficka-fakulta/info-pre-verejnost-a-media/spm/>